

Font Pintoresca de Breda, primer al·legat ecologista del Montseny

Oscar Farrerons Vidal

Dr. arquitecte, Universitat Politècnica de Catalunya

Adrià Corella Moragas

fotògraf, estudiant de microinformàtica

Breda

Breda és un petit municipi de la comarca gironina de la Selva de tan sols 5 quilòmetres quadrats, però en canvi amb una població de quasi 4.000 habitants. El terme municipal queda acotat entre la riera de Breda a l'oest i el torrent de Repiaix a l'est, a l'anomenada Plana de Breda, a una altitud de 169 m. sobre el nivell del mar al centre de la vila. Breda limita a llevant amb el municipi de Sant Feliu de Buixalleu i a ponent amb el de Riells i Viabrea, formant una estreta franja municipal que al nord confina amb el coll de n'Orri i pel sud té al seu vèrtex prop de l'estació de tren de Viabrea. De la seva limitada superfície sols pertany al Parc Natural l'angle nord-oriental, corresponent en gran mesura amb la conca del Repiaix entre el torrent de Vilaseca i els Terressos, però en canvi tot el terme municipal està inclòs a la Reserva de la Biosfera del Montseny, i per això els bredencs tenen una gran consciència de pertànyer al Montseny, reforçat per la presència propera de Montsoriu o per les magnífiques vistes montsenyenes que es veuen des dels seus carrers i camps.

El nucli antic de Breda és un centre històric d'estil romànic, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, que es va originar a partir del monestir benedictí de Sant Salvador fundat l'any 1038 pels vescomtes de Cabrera. La terrissa ha estat des de sempre una activitat manufacturera important que s'ha anat modernitzant i actualment encara és un dels elements culturals i comercials (a més de fabrils) que identifiquen Breda.

Al puig de Santa Anna hi podem trobar l'ermita homònima, de la que es té constància des de 1624. Aquest turó és un privilegiat balcó sobre la vila i el Montseny de migjorn. També és molt interessant visitar el museu Josep Aragay, inaugurant al 1974, amb una gran mostra d'aquest artista noucentista, i el Centre Cultural els Fornes.

Foto 1. El campanar romànic de Sant Salvador de Breda destaca entre la població.
(Foto Oscar Farrerons, 2019)

Font Pintoresca

Mai un nom d'una font ha estat tan encertat com aquest de la font Pintoresca. Les ruïnes del Molí del Bosc, l'encant de la riera de Riells, la frugalitat del pont de fusta que la creua i el traçat del corriol que hi accedeix converteixen tot l'entorn en un espai ben "pintoresc", que justifiquen el nom i la nostra excursió. Antigament la font era un lloc predilecte per als vilatans de Breda com a zona de passeig, tant per la seva ombra entre alts pollancre i verns, com per la claredat i frescor de les seves aigües.

L'any 1912 es canalitzà l'aigua de la font del Molí, que encara podem veure pocs metres més amunt, i s'endreçà el lloc com el podem gaudir avui en dia. Entre els anys 1915 i 1919 "al seu costat dret, a cosa d'uns dos metres, hi havia una altra font de doll més dèbil" tal i com ho constata Jaume Coll al llibre "Breda històrica".

Per accedir a la font, sortim del centre de Breda resseguint el PR C-201, que porta a Montsoriu i Arbúcies. De les últimes cases del nucli edificat en surt un carrer a ponent, que al final es converteix en una pista que ressegueix la riera cap a nord. A l'últim tram tot el terra de la pista és ple de trencadís de ceràmica de colors, com si fos un estrany homenatge a Gaudí.

La font es troba sota una gran pedra de granit que porta inscrit el nom de la font en baix relleu, tot i que avui costa de veure. Més avall hi ha la inscripció de la data de la seva reconstrucció: 12-2-1912. Sembla que sobre de la data s'hi podia llegir (amb ortografia prefabriana):

*D'aquesta font cristallina
beuen mentre tinguis set
pro respecta l'armonia
del banc, la taula i el vert*

A ambdós costats del broc actual, pedres arrodonides permeten el descans a banda i banda de la font. Per celebrar el centenari de la font, es va crear una comissió formada per diverses entitats breddenques que van organitzar al febrer del 2012 una caminada fins a la font, un esmorzar i una xerrada sobre els boscos de ribera a càrrec de l'insigne naturalista Martí Boada.

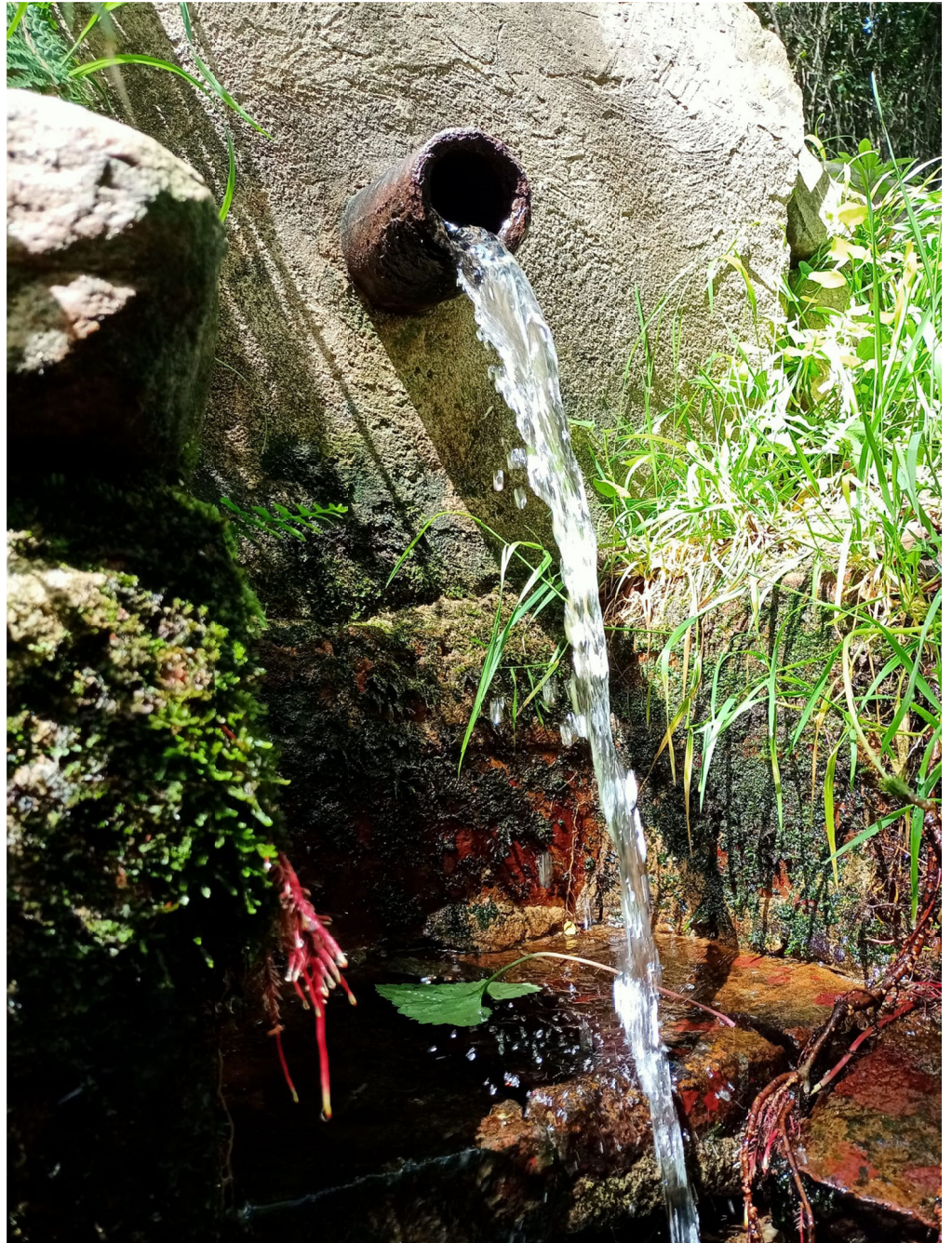

Foto 2. Font Pintoresca.
(Foto Adrià Corella, 2020)

Bibliografia

ALBESA Riba, Carles. (1990). Postals del Montseny. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 21.

ALBESA Riba, Carles. (1996). Postals del Montseny, 2. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

BOADA, Martí. Llegendes del Montseny. (1992). Girona: Carles Vallès – Editor.

COLL, J. Breda: històrica i actual. Granollers: Editorial Montblanc.

CONSELL COMARCAL DE LA SELVA. (1997). La Selva. La comarca de l'aigua. Mapa de recursos turístics; Santa Coloma de Farners.

FARRERONS VIDAL, Oscar; Corella, Adrià. (2018). El patrimoni històric, cultural i natural de Breda més enllà del monestir i la terrissa. Les fonts bredenques. Monografies del Montseny, 33: Amics del Montseny, Viladrau, p. 31-46. 2018. <https://futur.upc.edu/23251887>

FARRERONS VIDAL, Oscar; Pagespetit, Lluís. (2016). El Montseny. 51 passejades per descobrir. Sant Vicenç de Castellet: Farell editors..

HERNÁNDEZ, D.; Goñi, J. (2005). Records Bredencs. Girona: Ajuntament de Breda.

PRAT, Fortià; Farrerons, Oscar. (2019). Unequal physical-chemical behaviour of water sources in the north, west and east of Montseny (Barcelona-Girona). Tecnoaqua, 37, p. 2-10. Infoedita Comunicacion Profesional.

ROMA CASANOVAS, Francesc. (1996). Història Social de l'Excursionisme Català. Dels orígens a 1936. Editorial Oikos-Tau. Vilassar de Mar.